

Echte wolven huilen niet

HET KERST-VOORLEESVERHAAL 2024

Hans Arnoldy

Echte wolven huilen niet

Mijn oma zei het wel eens: *“Liefde zal een weg vinden door paden waar wolven bang zijn om te prooien”*, een zin waar ik niets van begreep. Als ik vroeg wat ze daarmee bedoelde, dan antwoordde ze op een toon vol heimwee, dat ze die uitdrukking zo mooi vond en deze weer van haar grootmoeder had gehoord. Het moest dus wel een heel oud gezegde zijn, uit een tijd dat er in elk bos nog wolven woonden. Daar begint dit verhaal, honderden jaren terug, in een bos waar niet één, maar wel drie wolvenfamilies woonden.

De wolvenfamilie (in de wolvenwereld heet dat een *roedel*) in dit verhaal bestaat uit wel twintig wolven. Vader-, en moederwolf, vijf oudste kinderen en verder de jonkies en de allerkleinsten. De oudste kinderen zijn twee *wolvinnen*: Bep en Bea en drie *rekels* (zo noemen ze mannetjeswolven): Bas, Ben en Billy.

Het was bijna Kerst en het bos werd witter en witter. De sneeuw lag dik op de takken, die daardoor flink doorbogen. Een mooi gezicht, de dennenbomen leken zo een stuk groter en dikker. Ook op de grond lag er intussen een behoorlijk pak sneeuw, elke dag weer meer.

Door de sneeuw was het nu veel stiller in het bos. Dat was geheimzinnig en een beetje spooky. Het enige wat je hoorde was de sneeuw die kraakte onder hun poten. Eten vinden was er niet gemakkelijker op geworden, want de meeste beesten hielden zich nu schuil tegen de kou.

Maar wat was dat voor geluid...? Daar was het weer, al klonk het van ver. Gehuil leek het wel. Ja, het wàs gehuil. Wolvengehuil. Dat is het geluid dat wolven maken; die *huilen*. En dat kan je van heel ver horen, zoals nu. Zeker nu het zo superstil was in het bos. Ook de wolvenkindertjes uit het nest hadden het gehoord en vader zag hun verbaasde blikken.

“Nee, kinderen, echte wolven huilen niet. In elk geval niet zoals mensenkinderen. Wolven huilen niet van pijn of verdriet, wij zijn geen watjes.

Maar als we elkaar wat te vertellen hebben, dan maken we wel een geluid dat daar op lijkt. Wolvinnen kunnen dat het beste, maar ja, dat zijn ook kwebbelkonten. De rekels maken alleen geluid als ze elkaar echt wat te vertellen hebben. Dus: wolven huilen niet, zij communiceren!”

Vader wist het altijd zo goed, daar werd je flauw van en ze gingen schouderophalend verder met de spelletjes waar ze mee bezig waren. Echte wolven huilen niet..., nou en?!

Maar dat gehuil zo midden op de dag, ging maar door. Dat was toch raar, hier moest meer aan de hand zijn.

“Kinderen,” sprak vader streng, “nu allemaal thuisblijven bij moeder. Ik ga eerst eens kijken wat er aan de hand is, zo te horen iets over Kerstmis.

Bas en Ben gaan met mij mee. Billy en de meiden blijven bij moeder en bij de jonkies. Naar moeder luisteren, geen gedonder, want het kan best zijn dat we even wegblijven.”

Daar gingen de drie wolven, Pa en zijn twee oudste zonen Bas en Ben, de kou in. Met hun poten zakten ze diep weg in de sneeuw. Dat maakte het lopen minder gemakkelijk en het schoot niet erg op, maar het was niet anders.

Ze waren al een eind op weg toen ze opnieuw gehuil hoorden. Maar nu van een andere kant. Hadden ze zich vergist?

Om de drommel niet, het kwam intussen van drie kanten, dat gehuil. Best eng, in dat witte, stille, bos. Vader wist dat dit bijzonder was:

“jongens, goed nieuws, het gaat inderdaad over de Kerst. Ze willen er een groot feest van maken. Leuk, laten we gaan kijken wat hun plan is.”

In welke richting moesten ze nu verder? Ze konden nu drie kanten op. Vader besloot dat ze alle drie een eigen richting zouden nemen. De rekels waren oud en sterk genoeg om alleen verder te gaan en zo gingen de drie wolven uiteen, ieder in een andere richting op het gehuil af.

Het werd nu snel donker, zoals dat hartje winter gaat. Het was twee dagen voor Kerst. Het sneeuwde zonder ophouden, de vlokken waren dik en bleven mooi liggen. De paden lagen nu bedekt onder een behoorlijke laag en je kon ze nauwelijks meer terugvinden. Het zou een sprookjesbos kunnen zijn, maar dan in wit uitgevoerd. Af en toe piepte de maan door de wolken en lichtte alles heel mooi op. Prachtig voor een foto op je iPhone, maar minder fijn als je nu op pad was.

De wolven kleurden snel helemaal wit, het leek of ze een jas van sneeuw van de kapstok hadden gegrift. Maar dat deerde niet, hun vacht bood goede bescherming tegen de kou en nattigheid.

Het wolvengehuil werd nu steeds duidelijker, het enige geluid dat in deze stille sneeuwwereld hoorbaar was. En het gekraak van de sneeuw onder hun poten natuurlijk.

Vader had de taken verdeeld. Bas, de grootste, zou in de richting van de plek gaan die het verste weg lag: heuvel op en heuvel af en ook nog een paar beekjes, die moesten worden overgestoken.

Ben, vermoedelijk de slimste, had zich een weg te zoeken door het heel dichte en donkere bos, waar vooral het gevaar van andere beesten dreigde. Hier moesten beren leven en dat waren geen gemakkelijke tegenstanders als ze het op je gemunt hadden.

Vader ging het minste ver, over vlak terrein, maar dat was wel langs een boerenerf. Elke wolf wist dat je daar uit de buurt moest blijven, want mensen waren bepaald geen wolvenvrienden.

Na een lange nacht ploeteren bereikte Bas als eerste zijn doel. Nee, het was geen appeltje/eitje geweest. Als je de ene berg had overgestoken, volgde meteen alweer een volgende. En zo verder. Om van de beekjes waar vader voor gewaarschuwd had, maar te zwijgen. Het was bijna ijswater en ze waren breder dan hij had verwacht. Zwemmen was door de sterke stroming nauwelijks mogelijk. Hij moest voorzichtig proberen stap voor stap door het water naar de overkant te komen en oppassen niet door de sterke stroming te worden meegesleurd. Een paar keer ging het bijna mis, maar uiteindelijk was het hem gelukt. Drijfmat was hij geworden.

Snel verder en in beweging blijven anders zou hij ter plekke in een ijspegel veranderen.

Het was inmiddels licht geworden, hij had zijn doel bereikt, wat zou hij aantreffen? De moeder-wolf zat voor haar hol. Zij was het die zo verschrikkelijk

hard aan het huilen was: de kop omhoog en jammerend in de richting van de maan.

“Mevrouw, de wolvin,” begon Bas, “stop alstublieft even? Wat gebeurt er, waarom huilt u zo?”

Nu wist Bas wel dat wolven huilen om aan elkaar te laten weten waar ze zijn, of om te roepen voor de jacht, of om juist te vertellen dat er een prooi gevangen is. Maar dit alles leek hem nu niet het geval.

De wolvin had Bas nog niet bemerkt en keek hem verbaasd aan. *“Weet je dat dan niet, jongeman, het is bijna Kerstmis, en wolven houden van dat feest. Dat moeten we met elkaar vieren. Ik huil en probeer zo ook de andere families mee te krijgen. Maar kom gauw ons hol binnen, ik zie dat je drijfnat bent, dan kan je wat drogen en opwarmen. Daarna gaan we met z’n allen op pad naar de enige echte kerststal.”* Dat liet Bas zich geen twee keer zeggen en snel ging hij achter de wolvin het nest binnen.

Ook voor Ben was de tocht geen pretje geweest. Misschien nog wel erger. Om te beginnen was dat bos zo dicht begroeid geraakt dat er nauwelijks een doorkomen aan was. Hij moest denken aan Hans & Grietje: in dat verhaal had de wolf helemaal geen last gehad van dichte bossen en die kon zo op Oma’s huisje aanwandelen. Maar ja, dat waren sprookjes.

Het dichte bos was niet het ergste.

Dat was de gigantische beer die plotseling op zijn pad verscheen. Door het dichte struikgewas was het onmogelijk om er met een boog omheen te gaan. Hij moest de beer dus passeren maar dan zou hij ongetwijfeld meteen opgepeuzeld worden. Een vechtpartij aangaan leek hem ook geen goed plan; de beer was zo veel groter en sterker dan hij. Ondertussen glinsterden de grote witte tanden van de beer in het maanlicht en met zijn klauwen maaide hij door de lucht. Dit was een zeer serieus probleem aan het worden...

Ook zò ging het niet bij Hans & Grietje: nu was niet Oma, maar hijzelf – de wolf - de klos. Nee, hij zou zich zeker niet laten opeten, want hij kon niet geloven dat

hij later weer heelhuids uit de buik van de beer zou stappen, zoals dat in het sprookje ging. Maar wat dan wel? Hij realiseerde zich dat dit een kwestie van seconden was, “Ben, verzin een list!”.

Wie niet zo sterk als een beer is, moet wel slimmer zijn - als je het tenminste wil kunnen navertellen. Daarom draaide Ben in een split-second zijn achterste naar de beer, en trapte hem met de achterpoten een wolk sneeuw in de snoet. Tegelijk sprong hij een meter weg. De beer maakte, nog verblind door de sneeuw, op goed geluk een sprong om de wolf te vermorzelen, maar plofte met een smak op de plek waar Ben zo-even nog had gestaan. Wauw, zijn plan had gewerkt! Ben draaide zijn staart weer naar de beer en trapte opnieuw een bak sneeuw in de berensnoet. De beer werd kwaaiër en kwaaiër en hupste, als een soort kikker, sprong na sprong naar de plekken waar hij de wolf verwachtte. Steeds zat hij ernaast. Het was Ben duidelijk dat dit niet eindeloos kon doorgaan, de beer was ook niet gek en dan zou hij uiteindelijk toch het lootje leggen. Wat moest hij nu? Radeloos keek hij om zich heen.

Het kon nog slechter: daar verscheen uit de tegenovergestelde richting een tweede beer, zeker zo groot als de eerste. Ben zat nu klem tussen twee geweldige beren, waarvan de eerste intussen knap sjaggerijngig was geworden. En dan was daar ineens een collega-beer, die hem graag zijn wolvenhapje afhandig zou maken. ‘No way,’ dacht beer 1 en stormde langs de wolf om beer 2 te verjagen.

O lucky Ben! Hij overzag het slagveld, dit was zijn kans. Nu rennen! En hij ondernam een enorme sprint om zo ver mogelijk van beide beren weg te komen. Tot zijn blijde verrassing merkte hij dat de beren te druk waren met elkaar om zich nog om de wolf te bekommeren. Zo kon Ben snel uit het zicht van de vechtende beren komen. Poeh, dat was schrikken geweest.

De weg leek hem weer veilig. Opgelucht dacht hij aan de oude zegswijze in de familie *“Waar twee beren vechten om een prooi, ontsnapt de wolf dus mooi”*. Zijn voorouders hadden het goed gezien! Maar dit was ook goed van toepassing geweest: *“Wie niet zo sterk als een beer is, moet zo slim zijn als een wolf”*. En die spreuk had Ben nu net zelf verzonnen. Minstens zo mooi, niet waar?

Verder moest hij. Het gehuil klonk nog best ver weg. Hij ploeterde de hele nacht door de steeds hoger wordende sneeuw. Makkelijk was het niet, maar hij was opgelucht dat hij aan de beren was ontsnapt. Hij was een rekel in vorm, dus hij zou de huilende wolf waarnaar hij op zoek was, zeker vinden.

Toen het wat lichter werd, zag hij iets in de verte. Ja, wolven! Zeker een stuk of tien in een kring. In het midden daarvan zat de wolvin te huilen.

“Mevrouw, mag ik even storen,” sprak Ben voorzichtig. Hij had bepaald geen zin in nog meer gedoe na zijn ontmoeting met de beren. De wolven draaiden hun kop en zagen de vreemdeling die Ben voor hen was, voorzichtig nabijkomen. De moeder-wolf was inderdaad gestopt met haar gehuil en antwoordde: *“Jawel, jongeling. Maar wat zie je eruit en waar kom je vandaan?”*. Ben vertelde over zijn reis en dat hij, zijn vader en zijn broer op zoek waren naar de reden van het gehuil. Hij was heel blij dat hij deze groep gevonden had. Waar waren ze mee bezig?

“Jongeman, weet je dat dan niet, het is bijna Kerstmis, en wolven houden van dat feest. Dat moeten we met elkaar vieren. Ik huil en probeer zo ook de andere families mee te krijgen. Kom nog gauw maar in ons hol, dan zal ik je wat te eten geven. Daarna gaan we met z’n allen op pad naar de enige echte kerststal.”

Yes, dit was goed afgelopen en Ben hoopte dat het zijn vader en Bas net zo was vergaan. Dan zouden ze elkaar vast bij de enige echte kerststal terugzien.

Vader-wolf had zichzelf de moeilijkste opdracht toegedacht: om bij het gehuil van de derde wolf te komen moest hij langs een mensen-boerderij. Zoals bekend hebben mensen het niet zo op wolven. Hij moest dus voorzichtig te werk gaan.

Al snel had de wolf de boerderij in het vizier, eigenlijk meer een oude vervallen hut. Het riet van het dak was hier en daar verdwenen, er zat nauwelijks nog verf op de deuren en kozijnen, de ramen waren vies en jarenlang niet meer gepoetst; je kon er nauwelijks nog doorheen kijken. Naast het huisje was een schuur die er zo te zien nog slechter aan toe was. De deur ervan kon niet meer dicht en de wolf zag vanaf zijn plek achter de heg koeien en wat varkens in die schuur staan. *“Zouden ze ook schapen hebben?”* flitste even door de kop van de wolf en het water liep hem al in de bek. Nee, niet aan denken, sprak hij zichzelf toe, het is al donker, zorg nu maar dat je hier veilig voorbijkomt, een lekker schapenboutje komt later wel.

Het was niet de boerenfamilie of hun waakhond die de wolf had opgemerkt, maar de beesten in de schuur. Die roken onraad: een wolf in de buurt, help! Hun onrustige geschuiifel en geloei had de hond van de boer wakker gemaakt en deze voor het gevaar gewaarschuwd. De hond wist niet precies wat er gaande was, maar dat het niet pluis was, stond voor hem vast. Hij begon eerst maar eens onbedaarlijk te blaffen en te trekken aan de ketting waaraan hij vastzat.

De boer en de boerin hadden het gehoord. Die stonden juist op punt om naar bed te gaan. Het was al donker en het was koud, wat kan je beter dan lekker onder de wol kruipen.

Maar aan de hond te horen was er wat loos, dus schuifelde de man toch nog maar terug de trap af. Het beest was behoorlijk uit zijn doen en stond wild aan zijn ketting te trekken. Toen de boer hem bevrijdde, schoot de hond als een speer het donker in. Door de sneeuw was hij goed te volgen. Daar bewoog wat, en de hond vloog erop af. Er klonk gepiep en gekrijs, hij had wat te pakken.

De boer schoot zijn klompen aan, griste zijn jas van de kapstok en haastte zich, gewapend met een dikke knuppel, in de richting van het geluid.

Hij zag zijn hond en een beste wolf met elkaar in een woest gevecht. De boer wilde liever zijn knuppel niet gebruiken, bang dat hij was niet de wolf maar zijn eigen hond neer te slaan. Hij kon roepen wat hij wilde, maar zijn hond luisterde niet meer, de wolf natuurlijk net zo min.

Ze laten vechten zou onherroepelijk de dood van de één of de ander tot gevolg hebben. Dus besloot hij toch maar een mep uit te delen. Op goed geluk in die vechtende kluwen. Altijd raakte hij wat, en als het per ongeluk zijn hond was, kon hij direct een volgende dreun aan de wolf toedienen.

Zo timmerde de boer er met een paar fikse klappen op los en plots lagen er twee beesten voor pampus aan zijn voeten: de hond en de wolf.

Hij haalde een stuk touw, bond de wolf stevig met zijn vier poten vast en sleurde hem de schuur in. Morgen, als het licht was zou hij wel verder zien. De hond was intussen wat bijgekomen, krabbelde moeizaam overeind en volgde de boer wankelend op de poten. Deze nam hem voor de zekerheid nu maar in huis. Voor een keertje moest dat maar.

In de verte hoorde de boer wolven huilen. Bah, en dat op kerstavond. Hij ging snel naar boven en schoof naast zijn vrouw onder de dekens. Toch maar zien wat te slapen.

Vader-wolf kwam langzaam bij bewustzijn. Oef, wat een koppijn had hij. Hij wilde zijn snoet afvegen, maar ai, hij was vastgebonden, zijn poten bij elkaar aan een dik touw. Langzaam herinnerde hij zich wat er gebeurd was. Toen hij voorbij

de boerderij had willen sluipen werd hij verraden door die hond. Die had zijn krakende stappen door de sneeuw gehoord. Stom, hij had voorzichtiger moeten zijn.

Waar was hij nu? O ja, hij had geprobeerd de hond van zich af te schudden, maar toen kreeg hij een enorme klap op de kop. Vandaar die koppijn. Ook verder voelde hij schrammen op zijn lijf. Hij was vervelend gebeten, de boer heeft een sterke hond. Je kon wel zien dat die honden van de wolven afstammen, dacht hij, toch nog een beetje voldaan.

Maar wat nu, hij voelde de wonden op zijn lijf steken, zou het nog bloeden? Dit was niet best, wat zou er gebeuren als het straks weer licht werd? Hij moest zien weg te komen. Zachtjes begon de wolf te jammeren. Dat hielp natuurlijk niet, maar het luchtte wel op. Het mocht ook best harder, wolven kunnen op zo'n hoge toon huilen dat mensen en veel andere dieren dit niet meer horen, alleen wolven onder elkaar.

Zo huilde vader-wolf zijn ellende een beetje van zich af, voor wolven op grote afstand te horen. Ja, vader wist het, *'echte wolven huilen niet'*, maar dit was volgens hem een uitzonderingsgeval. *'Help, ik heb pijn en lig vastgebonden in de schuur van een mensenboerderij'*. Als een andere wolf hem hoorde, had hij het zeker verstaan.

Moeder-wolf in elk geval. Die toch al vond dat haar jongens veel te lang weg waren gebleven. *"Stil kinderen"* riep ze tegen de kinders in het nest, *"horen jullie wat ik hoor, het is jullie vader geloof ik. Lieve help, hij zit gevangen op de boerderij."* De kleintjes staken hun koppen uit het nest, de koude winternacht in, en hoorden hun vader nu ook. Dit was niet pluis. Nee, dit was heel slecht.

Moeder aarzelde niet en commandeerde ze het nest uit.

"Luister goed allemaal. We horen dat pappa in de penarie zit, we moeten hem gaan redden. Ik denk dat ik weet waar hij zit, bij de boerderij, waar wolven beter niet langs kunnen gaan. Maar we kunnen hem zo ook niet laten zitten. Erop af dus."

Dit is het plan: Bep en Bea gaan met mij voorop, jullie volgen ons heel precies en Billy gaat achterop. Allemaal dicht bij elkaar blijven, geen gedonder, dit is

gevaarlijk en er moeten niet nog meer slachtoffers vallen. Het is koud, het is donker en de sneeuw licht hoog, dus oppassen. Kom op, we gaan!”

Zo ging de familie, een groep van wel twintig wolven, de kou in, mamma, Bea en Bep achterna.

Zij waren niet de enigen die de huilende vader-wolf hadden gehoord. Ook waar Bas en Ben terecht gekomen waren, was het gehuil te horen geweest.

En ook zij hadden het verstaan, *“onze vader is in de problemen, horen jullie dat?”*, hadden Bas en Ben in hun tijdelijke gastgezinnen geroepen. Ja, ook daar hadden het gehoord, ze moesten er op af. Wolven helpen elkaar. Hoe koud het ook is, hoe hoog de sneeuw ook ligt.

Daar gingen ze, nog twee families de Kerstnacht in. Op weg naar de boerderij, waar wolven niets te zoeken hebben. Ook deze families telden elk wel zo'n twintig wolven, zodat er nu misschien wel zestig in totaal op pad waren en dat is bij elkaar een heel grote groep. Om serieus bang van te worden.

Allemaal vastberaden onderweg om die ene wolf-in-nood op te zoeken en misschien konden ze hem wel redden. Haast was geboden.

Ze sjokten zo snel als het ging door de hoge sneeuw. Voor degenen die voorop liepen viel het niet mee. Om te beginnen moesten ze goed opletten of er geen gevaar dreigde, van beren bijvoorbeeld. Die waren er hier niet veel, maar je moest er maar net één tegenkomen. En ze moesten zich door de hoge sneeuw een weg banen. Dat was zwaar, zeker voor de jongsten.

Koppen dicht! Hoewel de stilte in het nachtelijke bos eigenlijk alleen werd verstoord door hun zachte treden in de sneeuw, moesten ze wel attent zijn of ze nieuwe signalen van de vader-wolf hoorden. Ook al huilde de gewonde wolf eigenlijk heel zachtjes, op een fluittoon bijna, de wolven konden 'm zeker horen, steeds beter zelfs.

Na enige tijd waren ze echt dichtbij gekomen. De drie groepen wisselden huilberichtjes naar elkaar uit, zodat ze wisten dat er meer onderweg waren naar hetzelfde doel. Wat zou een smartphone nu gemakkelijk geweest zijn. Maar die waren er toen nog niet.

Het was bijna licht, in de verte door de bomen kon je het eerste begin van de zonsopgang zien, een schitterend gezicht dat oranje-rode schijnsel over de verse sneeuw. Maar daar hadden de wolven geen oog voor, nu ging het erop aan komen.

De drie families troffen elkaar op een open plek, vlak naast de boerderij, ze konden het huis van daaraf goed zien. En de schuur ernaast. Uit de schoorsteen van het huis kringelde behoorlijk wat rook en het was licht vanbinnen.

De boer en zijn vrouw waren uit bed gegaan zodra het licht begon te worden. Vandaag Kerstmis, even niet aan de zorgen van alle dag denken, maar samen eens even lekker niets doen. Een spelletje, wat houtsnijwerk maken, wat borduren of zo. De boer had nieuw hout op het smeulende vuurtje van de haard gegooid en die brandde nu heerlijk. Straks wat nieuw hout uit de schuur halen, bedacht de boer, maar eerst ontbijten. Ze hadden de afgelopen dagen allerlei lekkers voor de kerst gemaakt en ze begonnen de dag met vers krentenbrood en een gekookt ei. Een feestmaal dus.

De hond was alweer zo onrustig, net zoals gisteravond. O ja, dat gedoe met die wolf. Dat zou hij straks wel bekijken, hij had 'm immers stevig vastgebonden. Maar misschien was hij ook wel dood. Bezweken aan de wonden die zijn hond had toegebracht. Dat had hij gisternacht niet goed kunnen zien. De hond leefde in elk geval nog.

De wolf ook.

Zijn voor mensenoren onhoorbare gepiep was voor de drie families duidelijk geweest. Zij wisten dat hij vastgebonden in de schuur lag met een woeste hond op het erf. Van de drie groepen staken de oudsten de koppen bij elkaar om te overleggen. De rest moest zich zo stil mogelijk houden, plat op de grond in de sneeuw en geen geluid alstublieft. Na rijp beraad besloten ze dat van elke familie de twee oudste wolven afgevaardigd zouden worden en met z'n zessen het erf opgaan, samen hopelijk sterk genoeg om de hond van zich af te houden, doorlopen naar de stal en de vastgebonden wolf bevrijden. Op de terugweg zagen ze misschien nog een kippetje of kerstkonijn, dan hadden ze meteen nog een leuk feestmaaltje.

'Nee, dat gaan we niet doen,' sprak de moeder-wolf nu streng. Zij had zichzelf tot aanvoerder van de groep verklaard, het ging immers om haar man. *'We bevrijden de vastgebonden wolf en gaan terug om thuis de Kerst te vieren, punt uit, zo doen we het!'*

De zes sprongen kalm stuk voor stuk over het hek en liepen, netjes op een rij, fier, met opgeheven koppen, in de richting van de schuur. Daar zouden ze weer verder zien.

De boerderijhond had het niet meer. Buiten zinnen stond hij te blaffen. De wonden die ook hij de avond ervoor had opgelopen deerden hem niet, dit was ander koek, ze werden serieus bedreigd door maar liefst zes grote wolven. Het lawaai was de boer en zijn vrouw niet zijn ontgaan en ze kwamen verschrikt naar buiten. Tot hun verbazing zagen ze maar liefst zes wolven op hun erf die kalm richting de schuur stapten. Nooit vertoond, wat gebeurde hier?! De boer realiseerde zich dat hij met zijn knuppel niets zou kunnen uitrichten, zelfs zijn geweer, dat nog boven de schoorsteen hing, zou geen redding brengen, de overmacht was te groot.

“En kijk,” riep de boerin, “daarbuiten staan er nog een hele hoop. Ik tel er wel vijftig! Man, we zijn omsingeld!” Zoveel wolven bij elkaar hadden ze nog nooit gezien. Daar stonden ze, met de rug tegen de muur gedrukt, overvallen door schrik en angst. Dit was niet normaal, zes wolven die heel kalm hun weg vervolgden, aanschouwd door een enorme roedel familieleden.

De vrouw had zich het snelste van de schrik herpakt: *“man, laten we kalm zijn en kijken wat er gebeurt, dit is zo bijzonder. Kijk nou, het lijkt wel of ze naar de wolf gaan die jij hebt vastgebonden!”*

“Ja, dat doen ze inderdaad,” reageerde de boer, *“ze zoeken kennelijk hun familielid op. Zal ik ‘m bevrijden? Dat is voor ons misschien ook wel zo veilig”.*

De boerin: *“Of ze vreten ons op met huid en haar, of ze gaan er met hun bevrijde familielid vandoor. Laten we het erop wagen – jij althans. Als het mis gaat hebben we toch geen kans, dit is misschien wel onze enige redding”.*

De boer knikte, haalde binnen een mes en liep zo rustig mogelijk naar de zes bij de schuur. De vrouw achter hem aan, je kon nooit weten. Kijkend naar het tafereel voelde ze in een opwelling dat ze ook wat moest doen. Iets kalmerends. Ze zou wat zingen, een kerstliedje, het was tenslotte Kerstmis.

Ze zong met heldere stem een oud lied over kerst en wolven, zoals die dat ook vierden. Het was een tedere melodie die ze met het juiste gevoel liet horen. De zes wolven hadden het gehoord en waren zichtbaar geraakt.

Intussen liep de boer voorzichtig op de vastgebonden wolf af. Hij was inderdaad gewond maar het bloed was opgedroogd en hij zou zich op eigen kracht wel weer bij de roedel kunnen voegen. De zes wolven bleven op een paar meter

afstand, met gespitste oren, hun lijf tot het uiterste gespannen, klaar om als een katapult in de aanval te schieten.

Terwijl de boerin haar mooie melodie zong maakte de boer nu met zijn mes in één handige beweging de knoop rond de vastgebonden poten los.

De gevangen wolf kwam langzaam en stijf overheid. Hij strekte zijn poten en schuifelde met kleine stapjes naar zijn toeziende familieleden. Ze likten elkaar, wreven de koppen tegen elkaar en draaiden dicht tegen elkaar aan.

Dit was zo aandoenlijk dat de boer en de boerin de neiging hadden hard te gaan klappen maar ze begrepen dat dit niet handig zou zijn. In plaats daarvan pakten ze elkaars hand, knuffelden en wensten elkaar een mooi kerstfeest. En de vrouw zei: *“Kijk, dit is wat liefde kan betekenen: die zal een weg vinden door paden waar wolven bang zijn om te prooien”*

De zes wolven, dat waren er nu zeven, liepen heel rustig het erf af en voegden zich bij de grote groep. Zij keken nog even om en verdwenen alle langzaam in het bos.

Zo was die rare uitdrukking ontstaan.

De spannende gebeurtenis die de boer en de boerin zo gemakkelijk het leven had kunnen kosten, loste zich op door liefde en gezang. Natuurlijk eindigt ook dit sprookje zoals het hoort: *ze leefden nog lang en gelukkig.*

En de spreuk? Die ging van de grootouders, op de ouders, op de kinderen, en zo vele keren opnieuw. En de boerin? Inderdaad, dat was mijn over-, over-, overgrootmoeder! Daar hadden we het van, uit de eerste hand!